

OBSAH

Predslov

1. Klasická archeológia a terénny výskum (Klára Kuzmová)	7
1.1. Úvod	7
1.2. Druhy terénneho výskumu	7
1.3. Projekt archeologického výskumu	10
1.4. Inštitucionálne, personálne a materiálno-technické zabezpečenie výskumu	10
1.5. Odkrývanie archeologických nálezov a nálezísk (pamiatok)	11
1.6. Dokumentácia archeologických nálezov a nálezísk v teréne	15
1.7. Vyzdvihnutie, základné ošetrovanie a primárna dokumentácia nálezov	18
1.8. Terénny výskum, výpočtová technika a informačné technológie	19
1.9. Prezentácia výsledkov terénneho archeologického výskumu, nálezov a nálezísk	19
2. Letecká archeológia (Ivan Kuzma)	23
2.1. Úvod	23
2.2. História	24
2.3. Súčasnosť	45
2.4. Pamiatková ochrana	46
2.5. Princípy leteckej archeológie	47
2.5.1. Príznaky indikujúce archeologické objekty	47
2.6. Druhy snímok	62
2.7. Technické aspekty: lietadlá, trasy letov, fototechnika	68
2.8. Historické mapy	72
2.9. Vybrané výsledky leteckej prospekcie na Slovensku	81
2.9.1. Rímske dočasné tábory	81
2.9.2. Praveké kruhové priekopové útvary/rondely	85
2.9.3. Hradiská/Opevnenia	90
2.9.4. Architektúry/Zaniknuté dediny	91
2.9.5. Kostrové pohrebiská a mohylníky	91
2.9.6. Dlhé domy	94
3. Štatistické metódy v archeológii (Beáta Stehlíková - Anna Tirpáková)	107
3.1. Úvod	107
3.2. Popisná štatistika	108
3.2.1. Triedenie hodnôt diskretného kvantitatívneho znaku	108
3.2.2. Triedenie hodnôt spojitého kvantitatívneho znaku	109
3.3. Grafické znázornenie rozloženia dát	110
3.4. Číselný popis rozloženia dát	111
3.4.1. Stredné hodnoty	111
3.4.2. Miery variability	111
3.5. Miery šikmosti (asymetrie)	112
3.6. Miery špicatosti	113
3.7. Korelačná a regresná analýza	113
3.8. Závislosť kvalitatívnych znakov	118
3.9. Analýza rozptylu	121
3.10. Úseková analýza	124
3.11. Zhluková (cluster) analýza	127
3.12. Fuzzy zhluková analýza	128
3.12.1. Algoritmus ISODATA	129
3.12.2. Metóda fuzzy k - priemerov	130

3.13.	Metóda fuzzy podobnosti.....	133
3.14.	Priestorová štatistika	136
3.14.1.	Miery priestorovej autokorelácie.....	141
4.	Antropológia v archeológii (Mária Vondráková)	145
4.1.	Úvod	145
4.2.	Antropologické nálezy a ich vypovedacia hodnota	145
4.3.	Analýza antropologického materiálu	146
4.4.	Anomálie kostrového materiálu	150
4.5.	Vyhodnotenie a interpretácia antropologického materiálu.....	151
5.	Geologické metódy v archeologickom výskume (Ľudmila Illášová - Ivan Turnovec)	153
5.1.	Úvod	153
5.2.	Výskum kvartérnych sedimentov - vznik pôd, spraše.....	155
5.3.	Petrológia a mineralógia v archeologickom výskume	155
5.3.1.	Petrológia	156
5.3.2.	Mineralógia.....	158
5.3.2.1.	Metódy mineralogických postupov	159
5.4.	Prehľad prírodných materiálov určovaných pri archeologických výskumoch.....	159
5.5.	Záver	161
6.	Archeológia a architektúra (Jana Minaroviech)	163
6.1.	Teoretická rekonštrukcia.....	163
6.2.	Vývoj teoretických rekonštrukcií (antických architektúr).....	164
6.2.1.	Renesancia.....	164
6.2.2.	Éra veľkých objavov a zakladanie múzeí	165
6.2.3.	Grand prix de Rome / Veľká cena Ríma	165
6.2.4.	Rekonštrukcie dnes.....	166
6.3.	Počítače a architektúra	171
6.4.	Záver	177
7.	Právne aspekty archeologického výskumu (Tomáš Michalík)	183
7.1.	Právna úprava v Slovenskej republike	183
7.1.1.	Ústava Slovenskej republiky	183
7.1.2.	Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.....	184
7.1.2.1.	Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 16/2003 Z. z.....	188
7.1.3.	Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).....	189
7.1.4.	Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon	189
7.1.5.	Zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty	189
7.1.6.	Zákon č. 207/2009 Z. z. o podmienkach vývozu a dovozu predmetov kultúrnej hodnoty	190
7.2.	Nadnárodná právna úprava.....	191
7.2.1.	Európsky dohovor o ochrane archeologického dedičstva (revidovaný)	191
7.2.2.	Iné medzinárodné dokumenty	193
7.3.	Archeologická kriminalita. Vybrané prípady zo sveta klasickej archeológie	194
7.3.1.	Elginove mramory („ <i>Elgin marbles</i> “)	194
7.3.2.	Lýdsky poklad („ <i>Lydian hoard</i> “), Turecko.....	196
7.3.3.	Kostol Panagia Kanakaria, Cyprus.....	197
7.3.4.	Kúros z Gettyho múzea („ <i>Getty kouros</i> “), Grécko (?)	197
7.3.5.	Apúlske vázy („ <i>Apulian vases</i> “), Taliansko.....	198